

De schr. besluit zijn opstel met eenige beschouwingen over het gewone *cancroïd* of den *epitheliomkanker*. Gelijk bekend is, bestaat dit gezwel uit eene massa nieuw gevormde cellen, die den vorm van plaveisel-epitheliomcellen vertoonen en in een vezelig stroma besloten zijn. Deze cellen zijn geheel onafhankelijk van het epithelium van de huid of van de slijmvliezen en hunne klieren, doch zijn toch in het cancroïd volgens eene bepaalde orde gerangschikt. In den aanvang hunner ontwikkeling en tot een bepaalden trap van hunnen groei namelijk, bestaan alle cancroïden uit een aantal geïsoleerde, als acini gevormde lichamen, die uit plaveiselepitheelium zijn zamengesteld, doch in den regel geene m. propria bezitten. Deze lichamen kunnen op zeer verschillende wijzen voortgroeiën: nu eens ontwikkelen zij zich tot speldenknop-groote, ronde knobeltjes, die uit concentrisch geplaatste cellen bestaan, welke later de vetmetamorphose kunnen ondergaan of verkalken en zich dan als comedonenpropjes laten uitpersen. Dan eens groeiën uit de acini in verschillende rigtingen uitloopers uit, welke op hunne beurt weder nieuwe vertakkingen uitzenden en cellen bevatten, die klein en hoekig blijven, of wel zich tot groote, verhoorde epithelia ontwikkelen. Eindelijk nadert in andere gevallen de type der celvormig tot die, welke men bij carcinoma aantreft. Dan vertoonen de cellen meestal zeer groote kerne en kernligchaampjes, zij liggen in rondachtige hoopen, die druiventrosvormige groepen vormen, bijeen; doch het onderscheid tusschen eene slijmlaag en eene hoornlaag houdt op, de cellen schijnen bijna even oud en even groot. In sommige cancroïden komen tepelvormige lichamen, met plaveisel-epithelium bekleed, uit het stroma te voorschijn. Hoezeer echter de vormen ook wisselen mogen, bij alle cancroïden blijft altijd als standvastig moment, de typische rangschikking der epithelia in de mazen van het stroma tot acinusvormige lichamen. Deze acini ontstaan niet uit uitspruitsels der huidklieren z. a. r. vroeger meende te moeten aannemen, doch zij ontwikkelen zich waarschijnlijk in de meeste gevallen uit bindweefselcellen.

Al het aangevoerde is ook toepasselijk op de zoo even beschrevene cylinder-epithelium gezwellen, behalve dat hier de plaveisel-epitheliumcellen door cylinder-epitheliumcellen vervangen worden. Men kan ze dus met VIRCHOW *cancroïden* noemen. De specifiek eigenaardige bouw van het cancroïd maakt het noodzakelijk dit gezwel thans geheel van het carcinoma te scheiden en het niet meer als eene soort van dit laatste te beschouwen. Men zal elk gezwel cancroïd (epithelioma, epitheliomgezwel) moeten noemen, dat uit een aantal, in den aanvang mikroskopische, later makroskopische, uit typisch gerangschikte epitheliumcellen zamengestelde lichamen bestaat, die eerst in het normale bindweefsel der organen (huid, slijmvliezen) later, nadat het gezwel aanmerkelijk gegroeid is, in de alveoli van het nieuwgevormde stroma liggen. De naam van carcinoma zal dan uitsluitend aan die gezwellen gegeven worden, bij welke de alveoli van het stroma met indifferente en niet in eene bepaalde orde aanéénliggende cellen opgevuld zijn.

J. P. G.

B E R I G T E N .

BINNENLAND.

Het Comité van Redactie van het Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde acht zich verplicht naar aanleiding van een stuk van Dr. LUYTEN, geplaatst in de Geneesk. Courant van 12 dezer, waarin ZEd zich beklagt over het niet opnemen van een aan dit Tijdschrift ingezonden antwoord op het Referaat van

zijne *Verhandeling over het wezen en de behandeling der longtering*," door Dr. GOBÉE, bij deze de motieven openbaar te maken, die tot de weigering van dat antwoord geleid hebben.

Ongaarne gaat het Comité tot die openbaarmaking over, maar het ziet zich daartoe genoodzaakt om de verkeerde gevolgtrekkingen te voorkomen, die uit de onjuiste voorstelling van Dr. L. zouden kunnen afgeleid worden. De Missive, waarmede zijn stuk werd terug gezonden, volgt daarom hier:

Amsterdam, 30 November 1858.

Het Comité van Redactie van het Nederl. Tijdschrift voor Geneeskunde ziet zich tot zijn leedwezen, na rijp beraad, genoodzaakt uwe mededeelingen enz. terug te zenden.

Terwijl het toch van den eenen kant meent dat de kolommen van bovengenoemd Tijdschrift voor wisseling, ja zelfs voor wrijving van denkbeelden geopend moeten zijn, en daarom ook in zeer enkele gevallen de plaatsing eener *anti-kritiek* niet behoeft geweigerd te worden, zoo meent het aan den anderen kant dat eene dergelijke anti-kritiek door vorm en inhoud hare exceptionele plaatsing moet wettigen.

Draagt die vorm echter al te zeer de kenmerken van persoonlijke geraaktheid en wordt hij daardoor beleedigend, kan de inhoud er niet toe strekken om een ongelijk eenigen persoon of der waarheid aangedaan, weder goed te maken, en kan hij dus der wetenschap op geenerlei wijze bevorderlijk zijn; ja, kan hij er slechts toe dienen om hem, die zich door eene kritiek verongelijkt waant inderdaad nog meer in het ongelijk te stellen, dan oordeelt het Comité aan zulk eene anti-kritiek te minder eene plaats in het Tijdschrift te mogen inruimen, omdat de billijkheid en de waarheid zouden vorderen, dat eene daarop volgende *repliek* eveneens opgenomen werd.

Met zulk eene onvruchtbare polemiek echter meent het Comité zijne lezers van het Tijdschrift niet lastig te mogen vallen.

In het vertrouwen dat UEd. deze redenen wel zult willen billijken,

hebben wij de Eer ons met verschuldigde achting te noemen:

Namens het Comité van Redactie voornoemd,

Dr. J. PENN.

Den Weled. zeer Geleerden Heere

Dr. LUYTEN, Gouda.

De inhoud dezer Missive drukte het eenparig gevoelen van al de leden van het Comité van Redactie uit. Mogt nu de Heer L. niet in dit oordeel kunnen berusten, hem staat de weg open, om een beroep te doen op het geneeskundig publiek, door elders zijn stuk openbaar te maken, zoo als dat aan de Redactie van dit Tijdschrift was ingezonden.

De dezer dagen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal plaats gehad hebbende discussie, bij gelegenheid de begrooiting van de afdeling z.g. *Medische Politie*", Hoofdstuk Binnenl. Zaken, voor 1859, daar in behandeling kwam, is van den eenen kant te belangrijk, zoo om plaats, als om inhoud en vorm, dan dat wij er hier niet over zouden moeten spreken, maar van den anderen kant te uitvoerig, dan dat we er meer van zouden kunnen mededeelen dan eenige der voornaamste trekken. — De Heer WESTERHOFF opende de beraadslaging en toonde bepaaldelijk aan, hoe dringend noodzakelijk eene Wet is tot wering van besmettelijke veeziekten. (Hij zoude ook andere punten behandeld hebben, wanneer hij niet geweten had, dat de Heer GODEFROI, die [inderdaad en zeer loffelijk] bekend staat als iemand, die zeer veel belang stelt in alles wat be-